

ת"ד 3087/09/15 - מדינת ישראל נגד ח'אלד קדומי

בית משפט השלום לתעבורה בירושלים

01 נובמבר 2017

ת"ד 3087-09-15 פרקליטות מחוז ירושלים פלילי נ' קדומי

פרק פמי 3306/15

לפני כבוד השופט נאיל מהנא
המאשימה

נגד
הנאשם
ח'אלד קדומי

נוכחים:

ב"כ המאשימה: עו"ד דולי מזעל

ב"כ הנאשם: עו"ד ארז צ'צ'קס

הנאשם

[פרוטוקול הושמט]

גזר דין

מבוא

1. עסקינן בתאונת דרכים קטלנית בין אוטובוס לרכב פרטי בה קופחו חייו של נהג הרכב הפרטי, המנוח מיכאל ניסנוב ז"ל (להלן: "המנוח").
2. התאונה ארעה בעת שאוטובוס, נהוג על ידי הנאשם, הגיע לצומת, ופנה שמאלה מבלי לתת זכות קדימה לרכבו של המנוח שנסע באותה שעה בכיוון הנגדי והתנגש בו. כתוצאה מכך, נהרג המנוח וארבעת הילדים הקטינים שהסיע המנוח ברכבו, נפצעו.

האשמה ומהלך הדין

עמוד 1

3. כתב האישום המתוקן ייחס לנאשם את העבירות הבאות:

גרימת מוות ברשלנות- עבירה לפי סעיף 304 לחוק העונשין (להלן: "**חוק העונשין**") וסעיף 64 לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א - 1961 (להלן: "**פקודת התעבורה**"), בצירוף סעיף 40 לפקודת התעבורה;

נהיגה ברשלנות וגרימת נזק לאדם -עבירה לפי סעיף 62(2) לפקודת התעבורה, בצירוף סעיף 38(3) לפקודת התעבורה ביחד עם תקנה 21(ב)(2) לתקנות התעבורה, התשכ"א- 1961 (להלן: "**תקנות התעבורה**");

אי מתן זכות קדימה- עבירה לפי תקנה 64(א)(2) לתקנות התעבורה.

4. על פי הנטען בכתב האישום המתוקן, ביום 12.06.15 סמוך לשעה 07:00, נהג הנאשם באוטובוס של חברת סופרבוס בה עבד כנהג הסעות, ונסע בכביש 375 מכיוון ביתר עילית לכיוון כללי נס הרים.

באותה עת, נהג המנוח במסגרת עבודתו רכב מסחרי מסוג רנו בכביש, מכיוון כללי נס הרים לכיוון כללי צור הדסה. ברכב נסעו 4 ילדים קטינים אשר היו בדרכם לבית הספר, א' ס' (ייליד 2001), ד' א' (ייליד 200), מ' ש' (ייליד 2000) ור' נ' (ייליד 2000).

במסגרת מסלול הנסיעה של האוטובוס, נהג הנאשם את האוטובוס לצומת הכניסה לצור הדסה מערב, כאשר היה בכיוון נסיעתו שדה ראייה פתוח למרחק של 186 מטרים, פנה שמאלה לכיוון צור הדסה. הנאשם החל לבצע את הפנייה בלי שעצר בטרם ביצוע הפנייה, ובשל רשלנותו לא הבחין שנתיב הנסיעה שמולו לא פנוי ולא נתן זכות קדימה למנוח, אשר נסע באותה עת לכיוון הצומת, וזאת חרף שדה הראייה הפתוח.

בשל כניסת האוטובוס לנתיב נסיעתו במרחק קצר מהרכב, המנוח לא הצליח לעצור. האוטובוס התנגש עם חלקו הקדמי בחלקו הימני קדמי של הרכב.

כתוצאה מהתאונה נפגע המנוח, ומותו נקבע במקום. לקטינים שהיו ברכב נגרמו חבלות של ממש.

5. בתום שמיעת חלק ניכר מראיות התביעה, ביניהן שמיעת עדויותיהם של הקטינים, הגיעו הצדדים להסדר טיעון, בגדרו הוגש כתב אישום מתוקן, אשר בעובדותיו הודה הנאשם והוסכם בין הצדדים כדלקמן:

• תיק הראיות מטעם המאשימה יימסר לבית המשפט והצדדים יוכלו לטעון במסגרת טיעונים לעונש לגבי נסיבות ביצוע העבירה כפי שמשקף הדבר מעובדות כתב האישום המתוקן ומתיק הראיות.

• הצדדים יהיו מנועים מלהתייחס לשאלת הבלימה או אי הבלימה של רכב המנוח.

• הנאשם לא חולק על עובדות כתב האישום ולא יטען לגבי נסיבות ביצוע העבירה דברים הסותרים את האמור בכתב האישום.

• ב"כ הנאשם יהיה מנוע מלהתייחס בטיעונו לחוות דעת מטעם ההגנה.

המאשימה תטען כי העונש הראוי הוא 18 חודשים מאסר. מנגד, ההגנה תהיה פתוחה בטיעונים לגבי רכיב המאסר.

התסקיר

6. על פי התסקיר שהוגש בעניינו של הנאשם כי מדובר באדם בן 32 נשוי ואב ל- 3 ילדים בגילאים 3-6 שנים. הנאשם מתגורר עם משפחתו הגרעינית בסמוך לבית משפחת המוצא שלו בכפר עקב בירושלים.

7. שירות המבחן ציין כי הנאשם קיבל על עצמו אחריות לעבירות המיוחסות לו בכתב האישום. הוא ביטא תחושות קשות מאוד של עצב, כאב, אשמה וצער רב, על כך שבמעשיו הוא נטל חלק בגרימת התוצאה הטרגית של מות אדם, וזאת למרות שלטענתו הוא נקלע לסיטואציה המתוארת בכתב האישום, שהאירועים הקשיים והטרגיים בה, התרחשו בצורה מהירה מאוד, ובהיותו חסר מודעות ושליטה כלשהי עליהם.

8. ביחס להערכת הסיכון לעבריינות והסיכוי לשיקום ציין שירות המבחן כי מדובר באדם צעיר בעל רמת אינטליגנציה תקינה ויכולת ביטוי מילולית תואמת. שירות המבחן הוסיף כי מדובר בנאשם בעל מערכת ערכים נורמטיבית, יכולת תפקוד חיובית ורצון ושאיפה לניהול אורח חיים תקין, אשר באים לידי ביטוי בעיקר בהשקעת מאמצים רבים בעבודה מגיל צעיר מאוד, תוך דאגה לסיפוק צורכי הפרנסה ואחרים, הן של משפחת המוצא שלו והן בשנים האחרונות של משפחתו הגרעינית. שירות המבחן התרשם כי יכולות וכוחות תפקוד חיוביים של הנאשם, בולטים במיוחד על רקע גדילתו בנסיבות משפחתיות קשות ותנאי עזובה פיזיים, רגשיים וחינוכיים.

9. שירות המבחן המליץ להטיל על הנאשם בין היתר עונש מוחשי של מאסר בפועל אשר ירוצה בדרך של עבודות שירות וכן להעמידו במבחן למשך שנה, שבמהלכה יעשה מאמץ לשלבו בקבוצה טיפולית ייעודית לנהגים שהיו מעורבים בתאונות שגרמו להריגתם של אנשים.

טיעוני המאשימה לעונש

10. ב"כ המאשימה הדגישה את נסיבות ביצוע העבירה והעובדה שהנאשם ביצע פניה שמאלה מבלי שעצר ובשל רשלנותו לא הבחין שנתیب הנסיעה שמולו לא פנוי ולא נתן זכות קדימה למנוח וזאת למרות ששדה הראיה שלו היה פתוח למרחק של 186 מ'. בשל כניסתו לנתיב הנסיעה במרחק קצר מרכב המנוח הוא לא הצליח לעצור ולכן התרחשה התאונה.

11. ב"כ המאשימה טענה כי מתיק הראיות שהוגש לבית המשפט עולה כי הנאשם לא התפלל במהלך הנסיעה ואף לא היה לבוש בטלית וזאת כפי שניתן ללמוד מהעדויות וכן מהתמונות שצולמו על ידי אחד מנוסעי האוטובוס והמצויות בחומר החקירה. כמו כן, אין לקבל את הטענה כי המנוח נסע במהירות והאיץ טרם ההתנגשות.

12. לטענת ב"כ המאשימה במקרה דנן ישנה פגיעה קשה בקדושת החיים ובטחון הציבור. מדובר בעוצמת פגיעה גבוהה שכתוצאה מכך נגדם ומספר אנשים נפצעו.
13. ב"כ המאשימה הדגישה כי הנאשם הינו נהג מקצועי המסיע נוסעים בתשלום ואמון על בטחון הציבור. הנאשם נהג ברכב כבד וציבורי כאשר חלה עליו חובת זהירות מוגברת וזאת בשל הנזקים העצומים שעלולים להיגרם.
14. עוד טוענת ב"כ המאשימה כי שדה הראיה הרחב והמרחק שעבר המנוח מלמדים על רשלנות גבוהה של הנאשם אשר היה יכול להבחין ברכבו של המנוח בקלות וזאת אילו היה רק נוסע תוך מתן תשומת לב לדרך. הנאשם לא בחן כלל או לא בחן כנדרש האם הנתבי הנגדי פנוי טרם ביצע את הפניה ובכך קטל את חייו של המנוח.
15. ב"כ המאשימה הדגישה כי בעדותו של אחד הנוסעים באוטובוס, מר יוני ריצ'מן, שנגבתה במשטרה ביום 17.06.15, ניתן ללמוד על נהיגתו הפרועה של הנאשם לאורך כל הנסיעה "**...הרגשתי שהאוטובוס נוסע מהר מידי וכי האוטובוס היה זז מצד לצד, בעיקולים, ...ואמרתי שרק לא תהיה לנו תאונה...**". בכך יש ללמד כי לא מדובר בחוסר תשומת לב רגעי אלא בסגנון נהיגה פוגע ומסוכן.
16. ב"כ המאשימה הגישה את גיליון הרשעותיו של הנאשם הכולל 16 הרשעות קודמות ביניהן שימוש בטלפון ועקיפה אסורה.
17. ב"כ המאשימה ציינה כי מתחם העונש הראוי נע בין 15 חודשי מאסר בפועל עד 30 חודשים. לטענתה במקרה דנן, באיזון דרגת הרשלנות ותוצאות התאונה אל מול הנסיבות המקלות, העדר רישום פלילי ונסיבותיו האישיות כפי שעולות מהתסקיר, העונש הראוי הינו 18 חודשי מאסר בפועל, פסילה למשך מספר שנים, מאסר על תנאי, פסילה על תנאי ופיצויים למשפחת המנוח.

טיעוני ההגנה לעונש

18. ב"כ הנאשם הדגיש כי ישנן נסיבות הקשורות בביצוע העבירה המצביעות על רשלנות תורמת של המנוח ובכך יש להקל בעונשו של הנאשם. לטענתו, המנוח היה עטוף בטלית שאם לא כן היה מרוכז בכביש ויכול היה למנוע את התאונה. עוד טוען הסניגור כי התאונה התרחשה בשעת בוקר, 07:15, זמן תפילת שחרית וכן היה ברכב גם שקית עם סידור, זאת בצירוף העדויות מלמד על היות המנוח מרוכז בתפילה ולא בנהיגה. עוד טוען הסניגור שיש הבדל האם המנוח היה עטוף טלית רק על גופו או גם על ראשו שכן במצב כזה מקשה עליו לראות את הדרך ולכן מידת רשלנותו גבוהה יותר.
- ב"כ הנאשם טוען כי אין להתבסס על עדויות הקטינים שנסעו ברכבו של המנוח לפיהם המנוח לא היה עטוף טלית שכן מדובר בציבור שהוא מאותו מגזר וכן התגלו סתירות בעדותם בבית המשפט ויש להעדיף את עדותם של העדים האחרים שהינם עדים אובייקטיביים.

19. לטענת ב"כ הנאשם חשוב לציין כי אין כל אמירה לגבי אי יכולתו של המנוח למנוע את התאונה מלבד העובדה כי לא הצליח לעצור. לטענתו אילו היה המנוח מרוכז בכביש היה מצליח למנוע את

התאונה גם באופן אחר שאינו עצירה.

20. עוד טוען ב"כ הנאשם כי המנוח נסע במהירות חרף קיומו של מעבר חצייה לפניו וחרף הופעת האוטובוס.

21. לטענת ב"כ הנאשם ניתן ללמוד מחומר הראיות כי למרות שנרשם בכתב האישום כי המנוח הינו נהג ברכב הסעות וניתן לראות על פי סוג רישונו ומהרכב עצמו כי הרכב אינו רכב הסעות ילדים ולכן המנוח לא היה מורשה להסיע ילדים.

המנוח לא היה מוכשר בנהיגה ציבורית ובפרט בהסעת ילדים ועשה שימוש ברכב שאינו מותאם לשימוש שבוצע ולכן להיעדר מיומנותו יש משקל רב והשפעה על יכולתו למנוע את התאונה.

22. ב"כ הנאשם טען לנסיבותיו האישיות של הנאשם וכן למצבו הנפשי כתוצאה מהתאונה ולטענתו יש להתחשב בשיקולי שיקום.

23. ב"כ הנאשם טען כי מתחם הענישה נע בין 6 חודשים בעבודות שירות לבין מאסר בפועל של 9 חודשים וביקש למקם את הנאשם ברף התחתון של המתחם וכן להשית עליו פסילה פחותה ככל האפשר.

השלבים בגזירת הדין

24. חוק העונשין קובע בחינה בת שלושה שלבים שעל בית המשפט לבצע בכדי לגזור את עונשו של הנאשם. **שלב ראשון**, יש לקבוע את מתחם העונש ההולם את נסיבות המקרה הספציפי. בשלב זה על בית משפט לבחון את מכלול השיקולים הנוגעים לנסיבות ביצוע העבירה. **שלב שני**, על בית משפט לבחון קיומם של חריגים המצדיקים סטייה מהמתחם שנקבע, זאת בהתאם לסעיף 40 לחוק העונשין, קיומו של פוטנציאל שיקומי משמעותי או צורך מיוחד בהגנה על הציבור. אולם, אם בית המשפט לא מצא לחרוג ממתחם העונש שקבע, אזי יעבור **לשלב השלישי** שבו עליו לקבוע מהו העונש ההולם לנאשם בתוך המתחם (ראו: ע"פ 2918/13 **אחמד דבס נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 18.07.13)).

הענישה הראויה בעבירה של גרימת תאונה קטלנית ברשלנות

25. סעיף 40ג(א) לחוק העונשין קובע כי, **מתחם העונש ההולם** את מעשי העבירות שביצע הנאשם, יקבע בהתאם לעיקרון המנחה הקבוע בסעיף 40ב לחוק. לשם כך יתחשב בית המשפט: בחומרת העבירה, הערך החברתי שנפגע מביצוע העבירות, מידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

26. בית המשפט העליון קבע בע"פ 6755/09 **אלמוג נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 16.11.09) (להלן: "**פרשת אלמוג**") שקיימים שלושה כללים מנחים בסוגיית הענישה הראויה בעבירה של גרימת תאונת דרכים קטלנית ברשלנות:

- א. **האחד**, ראוי לגזור על נאשם עונש מאסר בפועל ופסילה מלנהוג לתקופה הולמת, הן בשל עקרון קדושת החיים והן משיקולי הרתעה.
- ב. **השני**, בדרך כלל הנסיבות האישיות של הנאשם בעבירה זו אינן בעלות משקל כבעבירות אחרות המלוות בכוונה פלילית, הן בשל אופייה המיוחד של העבירה הנדונה והן בשל ביצועה השכיח גם ע"י אנשים נורמטיביים.
- ג. **השלישי**, אמת המידה הקובעת בעבירה זו היא דרגת הרשלנות.

27. אין חולק כי תאונת דרכים קטלנית יש בה בכדי לפגוע **בערך המוגן העליון: קדושת חיי אדם**. בסעיף 304 לחוק העונשין נתן המחוקק ביטוי לערך קדושת החיים והדגיש את החשיבות של ערך זה על ידי כך שהציב סטנדרט מחמיר בהקשר לקיפוח חיי אדם. המחוקק ביקש למנוע מצב שמא חלילה נפעל באדישות, חוסר אכפתיות וזלזול בחיי האדם.

נסיבות ביצוע העבירה

28. בעת קביעת העונש ההולם יש להתחשב כמובן בנסיבות ביצוע העבירה. סעיף 40ט(א) לחוק העונשין מונה רשימה שאיננה סגורה. אמת המידה הקובעת בעבירה של גרימת מוות ברשלנות היא דרגת הרשלנות (ראו פרשת אלמוג הנ"ל).

29. במקרה דנן, מתוך עובדות כתב האישום המתוקן, בהן הודה הנאשם, עולות נסיבות הרשלנות וחומררתה. רשלנות גבוהה גרמה להתרחשות התאונה ולתוצאותיה הטרגיות. כפי שיפורט בהמשך להלן:

30. בכיוון נסיעתו של הנאשם היה שדה ראייה פתוח למרחק של 186 מ', הוא החל לבצע פניה שמאלה בלי שעצר בטרם ביצע הפנייה, ובשל רשלנותו לא הבחין שנתבי הנסיעה שמולו לא פנוי ולא נתן זכות קדימה למנוח, אשר נסע באותה עת לכיוון הצומת, וזאת חרף שדה הראייה הפתוח.

31. חצית צומת בדרך מבלי ליתן זכות קדימה מלמדת על רשלנות גבוהה. בהקשר זה יפים לענייננו דברי כב' השופט סגל בעפ"ת (י-ם) 41953-04-10 **גולאני נ' מדינת ישראל** (מיום 01.11.10) **"האם עלינו לערוך אבחנה בין זה שנהג במהירות של 147 קמ"ש בעקומה בניסיון לעקוף שני רכבים ....., לבין זה שחצה צומת בדרך ראשית מבלי ליתן זכות קדימה כפי הנדרש ....? רובנו נוטים לחשוב, כי הרשלנות במקרה הראשון עולה עשרות מונים על זו במקרה השני. ואולם, לא כך היא. בשני המקרים רולטת המזל, אקראית בפעולתה או כפופה לכוח עליון מכונן, היא שתכתיב את תוצאות הרשלנות. ודוק: זכות הקדימה הנה אבן יסוד בעבור כל באי הדרך באשר הם, בלעדיה כלל לא תתאפשר התנועה הסדירה. היא מלכת הכביש שיש להדר בכבודה. גם אם לא נבחין בה בדמות תמרור "עצור" או "תן זכות קדימה", תמיד נדע לשכללה, אף מבלי משים, בדפוסי הנהיגה. אין אפוא לומר, כי התעלמות מזכות קדימה הינה פחותת-ערך או מסוכנת פחות, מעצם טבעה, מהתעלמות מהגבלת מהירות או מהאיסור על ביצוע עקיפה מסוכנת. דמם של קורבנות התאונות הללו זועק אלינו מן האדמה באותה מידה" (ההדגשה שלי-נ.מ).**

32. במסגרת קביעת רף רשלנותו של הנאשם יש לקחת בחשבון העובדה כי מדובר בנהג מקצועי שכן מתוקף תפקידו כנהג מקצועי המסיע ברכבו נוסעים רבים מידי יום אשר שמים בו את מבטחם נושא הוא על כתפיו אחריות וחובת זהירות מוגברת ויש בה בכדי לחייב אותו לנהוג בזהירות רבה הן כלפי הנוסעים והן כלפי משתמשי הדרך.

רשלנות תורמת

33. באשר לרשלנות התורמת של המנוח, נושא שעליו טען הסניגור רבות. לטענת הסניגור רשלנותו של המנוח מתבטאת בשלושה: האחד, המנוח לא היה מרוכז בנהיגה ובמתרחש בכביש שנית, המנוח נהג במהירות גבוהה שאינה סבירה לתנאי הדרך ושלישית, המנוח לא היה מוכשר לנהיגה ציבורית ובפרט בהסעת ילדים. לטענתו, העדר מיומנותו של המנוח היה הגורם לחוסר יכולתו לתפעל את הרכב ולבצע כל פעולה שיש בה בכדי להימנע מקרות התאונה.

34. אציין כי אכן לעיתים יכול ויהיה ברשלנות התורמת כדי להשפיע על המסקנה ביחס לרף הרשלנות של הנאשם אולם, עסקינן במשפט פלילי ולרשלנות תורמת משקל מופחת (ראו: "ע"פ 8827/01 שטרייזנט נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 13.07.03) וע"פ 4892/12 לוי נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 07.09.12)).

יפים לענייננו דבריו של כב' השופט ג'ובראן בדנ"פ 404/13 פלוני נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, מיום 15.04.15) "לדידי יש ליתן משקל משמעותי לכך שענייננו במשפט הפלילי. אין מדובר בהליך אזרחי שבו נפגע העבירה הוא התובע סעד של פיצוי מהפוגע-המזיק, אלא במערכה ציבורית-חברתית בין המדינה לבין הנאשם, אשר השיקולים העומדים בבסיסה שונים. המטרה אינה להשיב את המצב לקדמותו, או אך לפצות את נפגע העבירה ומשפחתו על הנזק שנגרם; בהליך הפלילי המדינה מייצגת את האינטרס הציבורי הכולל, ומכאן שהתנהלותו של נפגע העבירה, אשר עלולה להשפיע על תביעתו הנזיקית בגדרי אשם תורם, מקבלת מתחילה משקל מופחת. מכאן, לטעמי, כי שאלת האוטונומיה, חשובה ככל שתהא, משנית לצורך שבהוקעת מעשיו של מבצע העבירה נוכח הפגם המוסרי שדבק במעשיו, וגם לרצון להרתיע אחרים מפני ביצוע מעשים דומים בעתיד".

35. בענייננו, לא מצאתי ממש בטענות הסניגור בכל הקשור לרשלנות תורמת. אמנם יכול ומעשהו של אחר ישפיע על קביעת רף הרשלנות, אולם, יש לבחון ראשית את הכניסה לסיכון ומידת הסיכון בנסיבות המקרה שנטל הנאשם.

במקרה דנן רמת הזהירות הגבוהה הנדרשת מהנאשם מותירה את רשלנותו ברף הגבוה ולכן לא מצאתי ממש בטענות הסניגור לעניין רשלנותו של המנוח. להלן התייחסות לכל אחת מטענות הרשלנות התורמת:

המנוח היה עטוף בטלית

36. ראשית, טענותיו של ב"כ הנאשם בדבר רשלנות תורמת של המנוח בכך שנהג בהיותו עטוף בטלית וכי המנוח התפלל תוך כדי נהיגה ולא היה מרוכז במתרחש בכביש, הן מוזרות והינן בגדר השערה בלבד.

מחומר הראיות שהוגש לעיוני וכן מהעדויות שנשמעו לפניי לא הוכח כי המנוח אכן היה עטוף בטלית ובטח שלא בטלית על ראשו באופן שהסתיר את שדה הראיה.

טלית היא בגד בצורה מלבנית, אשר בארבע פינותיו שזורים חוטי הציצית. את הטלית לובשים יהודים בזמן התפילה בבית הכנסת (בדרך כלל בתפילת שחרית ומוסף), וטלית הנקראת טלית קטן נלבשת באופן קבוע מעל או מתחת לבגדים הרגילים, כדי לקיים את מצוות ציצית בכל שעות היום.

הסניגור מבקש לבסס טענתו על עדויותיהם של שניים, מר צבי עבוס והגב' זהבה שמואל.

אולם, מעדויותיהם של עדים אלו הן במשטרה והן בבית המשפט אין בכדי לאשש טענת הסניגור בדבר היות המנוח לבוש בטלית. ואסביר:

מר צבי עבוס, מסר בחקירתו במשטרה מיום 14.07.15 כאשר נשאל האם המנוח היה לבוש טלית או תפילין "אני לא יכול להגיד לך בוודאות, כי הראש שלו היה שמוט לצד" (שורה 27-28). בעדותו בבית המשפט כאשר נשאל מה לבש המנוח השיב: "בגדים של אברך וטלית" (עמ' 15, ש' 17-18), וכאשר התבקש להסביר למה התכוון שציין טלית ובגד של אברך, השיב: "ביגוד. מכנס שחור חולצה ומה שראיתי. לא הסתכלתי ממש בתוכו" ולאחר מכן כשהתבקש לשוב ולתאר את לבושו השיב: "בגדים של אברך והטלית לא זוכר אם היתה עליו או מתחת לבגדים, היה גם דם שיצא" (עמ' 15, ש' 21-22). לאמור, מעדותו זו של העד עולה כי בחקירתו במשטרה הוא כלל לא יכול היה לומר אם המנוח היה לבוש בטלית או לאו וגם בעדותו בבית המשפט הוא זכר שלבש בגדים של אברך ומתשובתו ספק אם העד התכוון לטלית גדול או שמא לטלית קטן שלבש המנוח מתחת לבגדיו.

הגב' זהבה שמואל, מסרה בחקירתה במשטרה מיום 15.06.15, כאשר נשאלה האם המנוח היה עם טלית ותפילין עליו, "כן רק הטלית הייתה עליו" (ש' 19-20). וכאשר התבקשה להסביר למה התכוונה, השיבה, "הוא היה רק עטוף בטלית ולא היה לו תפילין עליו, ולא ראיתי סידור, היה שם שקית של סידור אבל לא ידעתי למי זה שייך יכול להיות שהוא שייך לנערים..". (ש' 25-27). בחקירתה בבית המשפט העדה לא ידעה לומר בוודאות אם אכן המנוח היה לבוש טלית והאם התכוונה לטלית גדול או קטן ומעדותה כלל לא ברור האם היא יודעת להבחין בין השניים ועולה כי העדה ציינה כי המנוח לבוש טלית שכן הבחינה בציציות "אני זוכרת לבן וציציות. אולי מתחת לחולצה או על החולצה משהו כזה. אני ראיתי ציציות, לא יודעת" (עמ' 31, ש' 22-24), וכאשר נתבקשה לומר האם מדובר היה בטלית גדול או קטן השיבה: "אני חושבת שראיתי עליו טלית" (עמ' 31, ש' 25-26) ובהמשך: "לא זוכרת, משהו לבן עם ציציות" (עמ' 31, ש' 27-28). בחקירתה הנגדית שבה העדה והדגישה כי אינה זוכרת אם זו הייתה טלית וזה היה מעל הלבוש "אולי. לא זוכרת. ראיתי סידור ושקית. ראיתי ציצית" (עמ' 23-26).

עניינו הרואות כי שני העדים עליהם מבקש הסניגור להתבסס בטענתו כי המנוח היה עטוף בטלית גדול במהלך נסיעתו כלל אינם יכולים לאשר פרט זה בוודאות וכי מעדותם מתעורר ספק האם הם כלל מבינים את ההבחנה בין טלית גדול לטלית קטן.

יתרה מזאת, גם אם אקבל טענת הסניגור כי המנוח היה עטוף בטלית על גופו ואף על ראשו אין בכך בכדי להצביע על רשלנות כלשהי מצדו ואין הדבר מצביע על כך כי המנוח התפלל במהלך הנהיגה או לא היה מרוכז בכביש.

לפיכך גם טענת הסניגור כי המנוח היה עטוף בטלית על ראשו באופן שהסתיר לו את שדה הראיה לא הוכחה בפני ולכן אני דוחה אותה.

מהירות נסיעת המנוח

37. אני דוחה טענת הסניגור בנקודה זו. מדובר בהשערות בלבד שכן הסניגור טוען כי המנוח מיהר על מנת להביא את הילדים לישיבה בה לומדים ולכן על מנת שלא יאחרו לתפילה נסע במהירות. לא מצאתי לקבל טענה זו. ההפך הוא הנכון. השתכנעתי מעדותם של העדים כי הנאשם הוא אשר נסע במהירות.

38. לטענת הסניגור על המנוח הייתה מוטלת חובה להאט את מהירות נסיעתו בהתקרבו לצומת ומשלא עשה כן הכניס עצמו למצב שלא יכול היה למנוע את התאונה וזאת מבלי לגרוע מאחריותו של הנאשם כמפורט בכתב האישום.

אינני מקבל טיעון זה של ב"כ הנאשם שהינו בגדר סברה בלבד ושאינו מבוסס על שום ממצא אובייקטיבי שיכול לתמוך בו.

המנוח לא היה מורשה בהסעת ילדים

39. לטענת הסניגור רישיון הנהיגה של המנוח לא היה מתאים להסעת ילדים. הרכב בו נהג אינו רכב להסעת ילדים ובוודאי לא עומד בדרישות החוק לעניין זה.

40. המנוח הסייע ברכבו תלמידים בדרכם לישיבה בה לומדים. מדובר ברכב מסחרי מסוג רנו. אין מחלוקת כי המנוח החזיק ברישיון בדרגה B.

41. אכן תקנות התעבורה מסדירות את אופן הסעת תלמידים (ראו: תקנות 83 ו-70 לתקנות התעבורה). אולם, גם אם למנוח לא היה היתר להסעת תלמידים אין בכך בכדי לתרום לקרות התאונה. בחינת חומר הראיות מלמד כי התאונה ארעה אך בשל כך שהנאשם נכנס לצומת ללא זהירות, מבלי שבחן היטב את נתיב הנסיעה הנגדי, ומבלי לוודא שיכול לבצע הפנייה בבטחה, תוך שחסם את דרכו של המנוח. הנאשם לא היה רשאי לעשות כן, אלא לאחר שבדק והבטיח, כי חציית נתיב הנסיעה הנגדי פנוי מתנועה וביכולתו לבצע את הפנייה ללא סיכון חיי אדם.

42. בנסיבות אלה, אני דוחה טענת הנאשם כי העדר רישיון לכאורה להסעת ילדים גרם לחוסר מיומנות של המנוח לנהוג ולתפעל את הרכב ולמנוע את התאונה. בכל אופן לא מצאתי כי העדר רישיון להסעת תלמידים היה כדי לתרום לאירוע התאונה.

43. תוצאות התאונה הקשות לפיהן קופחו חיי של המנוח וכן ארבעה נוסעים ברכבו נפגעו, הם אלה שיש לקחת בחשבון בעת קביעת העונש ההולם.

44. ככלל, מדיניות הענישה הראויה בעבירות של גרימת תאונת דרכים קטלנית ברשלנות, הינה הטלת עונש מאסר מאחורי סורג ובריש במסגרת המאבק בתאונות הדרכים.

(ראו: רע"פ 8576/11 מזרחי נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 05.02.12); ראו גם: דנ"פ 1391/12 מזרחי נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 16.02.12); וגם: רע"פ 2996/13 נייאזוב נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 23.06.14); ראו גם: ע"פ 4441/13 פלונית נ' מדינת ישראל (14.08.14)).

45. יפים לענייננו דברי בית המשפט ברע"פ 9454/12 טקאטקה נגד מדינת ישראל (פורסם בנבו, 07.01.13):

"יודגש, כי בית משפט זה קבע, לא אחת, שעל מנת לבער את נגע תאונות הדרכים מן הראוי להשית על הנהגים המורשעים בגרימת מוות ברשלנות בנסיבות אלו, עונש מאסר לריצוי בפועל ופסילת רשיון לתקופה ממושכת....".

46. בית המשפט העליון בע"פ 11786/04 אבו טריף נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 05.09.05) קבע כי:

"בתקופה הבהתאונות הקטלניות הפכו, למרבה הדאבה, לתופעה המתרחשת כמעט בכל יום, מצוה הביתה המשפט לומר את דברו בדרכי הענישה, כדילטעטבתודעתם שלנהגים את החובה לנהוג בזירות, תוך הקפדה על הכללים המתחייבים מהדין. דברים אלה יפיסם במיוחד למערער שבפנינו, שהריאם היה הנהג במהירות המותרת באותו מקום, ואם היה בולס כפי שחייבהו העשות לקראת מעבר החצייה, תאונה זו היתה נמנעת. אין ספק שכליאתו של אדם, שעד כה התנהלו חייו באפיק נורמטיבי, כרוכה בייסורים לו ולמשפחתו, וכאלה הם חלקם הארי של עברייני התנועה. ברם, נראה כי לנוכח הקטל המשתולל בדרכים, שוב אין מנוס מלהעדיף את גורם ההרתעה בענישה על נסיבותיו האישיות של נאשם" (ההדגשה שלי - נ.מ.).

47. לאחר ששקלתי את טיעוני הצדדים, עיינתי בפסיקה הנוהגת, הגעתי למסקנה כי מתחם העונש ההולם בענייננו נע בין 12 חודשי מאסר לבין 36 חודשי מאסר בפועל, זאת לצד פסילה לתקופה ממושכת.

מהו העונש הראוי לנאשם

48. בהתאם לסעיף 40יא לחוק העונשין, בבוא בית המשפט לגזור את העונש המתאים לנאשם יש מקום להתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות.

49. הלכה היא בנוגע לתאונות דרכים קטלניות כי ישלתתמשקל יותר ואף עדיפות לאינטרס הציבורי שבהרתעה מאשר לנסיבות האישיות של הנאשם. ברע"פ 6173/12 עזרא רסקאי רדה נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 11.11.12) חזר ביהמ"ש העליון והדגיש כי יש לתת משקל נמוך, אם בכלל, לנסיבותיו האישיות של הנאשם בעבירה של גרימת מוות ברשלנות, וזאת בייחוד כאשר לא מדובר ברף הנמוך.

50. זה המקום לציין כי אכן במקרה דנן מלאכה קשה מוצבת בפני בית המשפט אשר צריך לגזור את דינו של הנאשם שהינו אדם נורמטיבי, צעיר ללא עבר פלילי, אשר ביצע את העבירות שיוחסו לו וגרם לתאונת הדרכים שבה קופחו חייו של מנוח, וגרם למשפחתו איבוד היקר מכל, וזאת מבלי שחפץ בכך.

51. יש לזכור כי רוב רובם של הנאשמים בעבירה של גרימת מוות ברשלנות תוך כדי נהיגה, הינם אנשים נורמטיביים ואירוע מכונן וטראגי מאין זה ללא ספק משנה את חייהם ללא היכר.
52. שני עדי הגנה לעונש הובאו לספר בזכות הנאשם. **מר ליאור מזרחי**, מנהל סניף סופר בוס בבית שמש אשר מכיר את הנאשם מזה כ- 5 שנים. העד סיפר בשבחו של הנאשם, וכן תיאר את הקושי שחווה הנאשם כתוצאה מהתאונה. **הגב' דינה קדומי**, אחותו של הנאשם אשר תיארה את הקשיים והשפעת התוצאות הטרגיות של התאונה על הנאשם ומשפחתו.
53. בעת מתן גזר הדין יש לקחת בחשבון, שמדובר באדם צעיר, אשר על פי תסקיר שירות המבחן, הביע צער על התוצאות הקשות של התאונה. אכן יש מקום להתחשב בצער הרב שנגרם לנאשם עצמו כתוצאה מן האירוע הטראומטי והטראגי שארע. אולם יש לזכור כי כל תאונה קטלנית כאשר מדובר באדם נורמטיבי תגרום לאותו נהג לסחוב עימו תוצאות נפשיות כאלה ואחרות. אולם אין בכך נסיבה שיש בה כדי להצדיק חריגה ממתחם הענישה ולפטור מריצוי עונש מאסר מאחורי סורג ובריה (ראו: רע"פ 5112/16 **אברהם כהן נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 043.07.16).
54. יש לקחת בחשבון שמדובר בבחור צעיר שזו הסתבכותו הראשונה עם רשויות החוק ומעולם לא ריצה עונש מאסר.
55. יש לקחת בחשבון כי הנאשם נטל אחריות על מעשיו אולם, לא עשה כן בהזדמנות הראשונה אלא לאחר שמיעת מרבית עדי התביעה.
56. לא מצאתי כי בנסיבות דנן יש לאמץ את המלצת שירות המבחן. מדובר בהמלצה להטיל עונש החורג לקולא ממתחם הענישה הראוי והיא לא משקפת כלל את מדיניות הענישה הראויה.
- בית המשפט אינו חייב ממילא לקבל את המלצת שירות המבחן, אף לו נאמר בתסקיר כי מוצע להימנע מהטלת עונש מאסר לריצוי בפועל (ראו: רע"פ 1810/13 **פינטו נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 20.3.13); בש"פ 7999/12 **ג'רבי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 2.12.12); בש"פ 7848/10 **פלוני נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 2.11.10), רע"פ 5176/03 **סוריאנו נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 12.06.03)).
- "המלצותיו של שירות המבחן, כשמן כן הן - המלצות. בית-המשפט אינו כבול לאמור בהן והוא אינו מחויב לפעול על פיהן. עמדת שירות המבחן, אינה אלא אחד השיקולים העומדים בפני בית-המשפט בבואו לגזור את דינו של נאשם - לעיתים יאמץ בית-המשפט את המלצת שירות המבחן במלואה, לעיתים יאמץ אותה בחלקה ולעיתים ידחה אותה מכל וכל. כל עניין לנסיבותיו הוא, וכל מקרה ייבחן לגופו, תוך מתן משקל ראוי להמלצות שירות המבחן"** (רע"פ 7257/12 **סנדרוביץ נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 18.10.12).
57. לאור מידת הרשלנות אני קובע את עונשו של הנאשם בתוך המתחם ונוכח נסיבות התאונה אני מעמיד את תקופת המאסר למשך 18 חודשים. אציין כי אלמלא הגבילה המאשימה את עצמה בטעונום לעונש לתקופה מקסימלית של 18 חודשים עונש המאסר המתאים לנאשם היה אמור להיות גבוה בהרבה מהתקופה הנ"ל.

58. ביחס לאורך תקופת הפסילה, אני קובע כי יש להשית על הנאשם עונש פסילה מלנהוג לתקופה הולמת ובענייננו למשך 10 שנים.

59. בית המשפט העליון קבע כי הפיצוי לפי סעיף 77 לחוק העונשין הוא במהותו סעד אזרחי, אולם גם נקבע כי הוא גם בעל סממנים עונשיים ויש בו כדי לקדם את תכליותיו של המשפט הפלילי.

האפשרות של משפחת הקורבן לתבוע פיצוי בין אם מחברת הביטוח ובין אם על ידי המזיק, אינה צריכה להשפיע, על זכותה של המשפחה לקבל פיצוי מן הנאשם, במסגרת ההליך הפלילי לפי סעיף 77 לחוק העונשין (ראו: תפ (חי') 7151-08 **מדינת ישראל נ' נוי קלדרון** (פורסם בנבו, 01.03.10); עפ 70306/06 **פפרוני נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 18.09.07).

על כן, אני קובע כי ללא קשר לסכום הפיצוי שמשפחת המנוח זכאית לו, על הנאשם לפצות את משפחת המנוח בסך של 20,000 ₪.

גזר דין

על כן אני דן את הנאשם לעונשים הבאים:

1. פסילה מלקבל ו/או מלהחזיק רשיון נהיגה לתקופה של 10 שנים.

הפסילה תחושב מיום הארוע 12.6.15, ללא צורך בהפקדה.

תשומת לב הנאשם לכך שהעונש המקובל על נהיגה בזמן פסילה הוא מאסר בפועל.

2. פסילה מלקבל או מלהחזיק רשיון נהיגה לתקופה של 24 חודשים, וזאת על תנאי למשך 3 שנים.

3. אני מצווה על מאסרו של הנאשם בפועל למשך 18 חודשים.

על הנאשם להתייבב לריצוי עונש המאסר בימ"ר ניצן אזור התעשייה הצפונית רמלה, ביום 17.12.18 בשעה 08:30 כשברשותו תעודת זהות או דרכון.

על הנאשם לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שב"ס, טל': 08-9787377, 08-9787336.

4. אני מצווה על מאסרו של הנאשם למשך 12 חודשים, וזאת על תנאי למשך שלוש שנים, אם יעבור על הוראות סעיף 67 ו/או 10(א) לפקודת התעבורה תשכ"א-1961, שעניינם נהיגה בפסילת רשיון או נהיגה ללא רשיון נהיגה בתוקף ו/או באחת מן העבירות שבהן הורשע.

5. אני מחייב את הנאשם לפצות את משפחת המנוח, בסך של 20,000 ₪, אשר יופקד בקופת בית המשפט עד לא יאוחר מיום 01.01.18. לא יופקד הסכום הנ"ל עד למועד האמור, יישא הנאשם מאסר של 4 חודשים תמורתו.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 יום מהיום.

ניתנה והודעה היום י"ב חשוון תשע"ח, 01/11/2017 במעמד הנוכחים.

נאיל מהנא, שופט

הוקלדעלידימיהלוי